

پوهنتون كاردان
KARDAN UNIVERSITY

نظام اخلاقی اسلام

یوهنډون کارډان
KARDAN UNIVERSITY

فهرست

- فهرست
- مرور مختصر به در گذشته
- نتایج متوقع از درس
- اهداف نظام اخلاقی اسلام
- منابع نظام اخلاقی اسلام
- انواع اخلاق
- احکام شریعت و ارتباط آن با اخلاق
- منابع مضمون

مرور مختصر به درس گذشته

- معنی لغوی و اصطلاحی اخلاق
- تعریف و مفهوم نظام اخلاقی
- مصادر نظام اخلاقی اسلام
- اهمیت نظام اخلاقی اسلام
- نقش و فلسفه عقلی در نظام اخلاقی اسلام
- خصوصیات نظام اخلاقی اسلام

نتایج متوقع از درس

فهمیدن مسائل ذیل نتایج متوقع این درس میباشد:

اهداف، منابع، انواع اخلاق در نظام اخلاقی اسلام و همچنان رابطه اخلاق با عقیده، عبادت و معاملات.

اهداف نظام اخلاقی اسلامی

هدف اساسی از روشهای اخلاقی را در سه چیز خلاصه کرده میتوانیم:

- 1- کسب رضا و خوشنودی الله جل جلاله.
- 2- اجر و ثواب آخرت و نایل شدن به سعادت و خوشبختی آخرت.
- 3- ایجاد فضای اطمینان و استقرار، محبت و اخوت در این دنیا.

منابع نظام اخلاقی اسلامی

1. قرآن کریم: (و انک لعلی خلق عظیم)
2. سنت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم: خیار کم احسنکم اخلاقا. . .
3. اجماع: عبارت از اتفاق مجتهدین امت اسلام است بعد از وفات پیامبر صلی الله علیه وسلم در یک موضوع شرعی. تمام علمای امت اسلام به این اتفاق هستند که مسلمان باید اخلاق محمد صلی الله علیه وسلم را تابعداری کند.
4. عقل سلیم: عَقْلِ سَلِیمِ یا «قضاوت عقلانی» یعنی توانایی فهمیدن و قضاوت کردن درباره موضوعات و اشیاء به صورتی که تقریباً بیشتر انسان‌ها به‌طور منطقی آن را انجام می‌دهند.

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

انواع اخلاق

تقسیم بندی اول از لحاظ فطرت و اکتساب:

□ نوع اول اخلاق از لحاظ فطرت انسان. الله جل جلاله انسانها را همراه با غرائز و تمایلات مختلف خلق نموده تا مورد امتحان قرار گیرد، الله جل جلاله میفرماید: { اِنَاخَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ اَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا } «بی گمان ما انسان را از نطفه ای آمیخته آفریده ایم، او را می آزمائیم و او را شنوایی بینا گردانیم».

پس اخلاق فطری عبارت از مجموعه غرائز و تمایلات است که در نفس انسان موجود بوده ضرورت به کسب، سعی و تلاش ندارد.

□ اخلاق اکتسابی: عبارت از مجموعه حالات و یا غرائز است که برای بدست آوردن آن انسان ضرورت به سعی و تلاش دارد.

ادامه... انواع اخلاق

تقسیم بندی دوم از لحاظ خوب و بد (اخلاق حسنه و اخلاق سیئه):

□ اخلاق حسنه:

اخلاق حسنه به هر آن دافع و نیتی گفته میشود که به سبب آن اعمال انجام میشوند که باعث ترویج و تطبیق عدالت میگردد.

□ اخلاق سیئه:

اخلاق سیئه به هر آن دافع و نیتی گفته میشود که به سبب آن اعمال انجام میشوند که باعث ترویج و تطبیق بی عدالتی میگردد.

ادامه... انواع اخلاق

تقسیم بندی اول از لحاظ فرد و جامعه:

□ اخلاق فردی:

اطلاق این مصطلح به هر آن اخلاقی میشود که از طریق افراد جامعه تطبیق میشود.

□ اخلاق اجتماعی:

اخلاق اجتماعی به هر آن نوع اخلاق گفته میشود که تطبیق کننده آن اجتماع باشد.

احکام شریعت و ارتباط آن با اخلاق

یوهنډون کارډان
KARDAN UNIVERSITY

• ارتباط اخلاق با عقیده:

ایمان قوه داخلی ایست که اخلاق و صفات نفس انسان را از تحت حاکمیت هوس و هوی و سوسه های شیطانی نجات داده کنترل آنرا بدست میگیرد.

• ارتباط اخلاق با عبادات:

وظیفه اساسی عبادات حصول تقوی و پرهیزگاری میباشد، هر گاه از طریق عبادت اخلاق انسان اصلاح نگردد باید دانست که آن عبادت تنها یک عمل بی ثمر است.

• ارتباط اخلاق با معاملات:

یگانه راه بقای جامعه انسانی وجود اخلاق در آن ملت میباشد، و هر زمانیکه اخلاق میان شان کم رنگ میشود آسودگی و آسایش آنها نیز متضرر میگردد.

منابع مضمون

1. إحياء علوم الدين للإمام الغزالي
2. أخلاق المسلم للشيخ وهبة الزحيلي
3. د اسلامي حاكمانو اخلاق او صفات للشيخ عبدالباقي حقانى
4. تربية الاولاد للشيخ عبدالله ناصح علوان
5. تحفة الدعاة لإصلاح الرعية والرعاة، دعوت و ارشاد جلب جذب كمپسون
6. خلق المسلم للشيخ محمد الغزالي

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

تشکر